

Wymagania edukacyjne z przedmiotu geografia dla klasy 7

	niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
I. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE POLSKI CZ. I						
Położenie geograficzne Polski	- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiający mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem.	- podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej - podaje całkowitą powierzchnię Polski - wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie - wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie - wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice	- omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej - Opisuje granice między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy - odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy - wskazuje na mapie przebieg granic Polski	- oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski	- rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski	- wykazuje konsekwencje rozciągłości południowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy
Czynniki kształtujące klimat Polski	Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.	- wyjaśnia znaczenie terminów: ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny - wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego - podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski	- podaje cechy klimatu Polski - omawia warunki klimatyczne w Europie - charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce	- omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce	- opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski	- wskazuje, które czynniki klimatotwórcze mają największy wpływ na klimat naszego kraju

		- wymienia elementy klimatu				
Zróźnicowanie warunków klimatycznych w Polsce		- wyjaśnia znaczenie terminu średnia dobową temperaturę powietrza - wymienia czynniki, które warunkują zróźnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce - określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce	- podaje zróźnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej - odczytuje wartości	- odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów	- opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz wielkość opadów atmosferycznych w Polsce	- przedstawia jak zmienia się klimat w Polsce
Wpływy zmienności pogody na działalność człowieka		- omawia jak zmiany pogody w Polsce mogą zaskakiwać ludzi i wpływać na ich działalność	- charakteryzuje w jakiś sposób zjawiska pogodowe oddziałujące na rolnictwo, transport i turystykę	- wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce	- przewiduje zmiany pogody w Polsce na podstawie analizy mas powietrza napływających na jej obszar	- szczegółowo omawiam na wybranych przykładach wpływ zmienności pogody w Polsce na różne obszary jej gospodarki
Góry w Polsce i Europie		- wymienia główne rodzaje skał	- Omawia proces powstawania gór - o wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce - wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce	- opisuje cechy różnych typów genetycznych gór	- charakteryzuje jednostki geologiczne Polski - wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze - przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski - rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski	- wskazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski

Wpływ zlodowaceń na rzeźbę terenu Polski i Europy		<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski - wyjaśnia znaczenie terminów: plejstocen i holocen - wyjaśnia znaczenie terminu rzeźba polodowcowa (glacialna) - wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zlodowacenia na obszarze Polski - opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje dzieje ziemi - wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny - charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata - charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski - stawia proces powstawania lodowców 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski
Surowce mineralne polski i ich znaczenie gospodarcze		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin surowce mineralne - wskazuje na mapie gdzie w Polsce występują surowce mineralne mające znaczenie gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokonuje podziału surowców mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze
II. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE POLSKI CZ. II						
Rzeki w Polsce i Europie	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiający mu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, ujście deltowe, ujście lejkowate - wskazuje na mapie główne rzeki Europy i Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wody powierzchniowe Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej - rozpoznaje typy ujść rzecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega asymetria Wisły i Odry - opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia ważniejsze typy jezior w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce
Powodzie i ochrona przeciwpowodziowa	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiający mu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: powódź, dolina rzeczna, koryto 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zjawisko powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje konsekwencje stosowania różnych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia na wybranych przykładach wpływ

	dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.	rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna - wymienia przyczyny powodzi w Polsce	- wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią - Wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych	- określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników	metod ochrony przeciwpowodziowej - omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki	wylesienia do rzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów powodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi
Morze Bałtyckie		- określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego - wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny - omawia linię brzegową Bałtyku - podaje główne cechy fizyczne Bałtyku	- omawia wielkość i głębokość Bałtyku - charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata - opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku	- charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku	- omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku	- wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego
Gleby w Polsce		- wyjaśnia znaczenie terminów: gleba, czynniki gleby odtwórcze, poziomy glebowe - wymienia typy gleb w Polsce	- opisuje wybrane typy gleb w Polsce - przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski	- omawia powstawanie gleby - wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych	-omawia procesy i czynniki glebotwórcze	- wskazuje, które gleby są najbardziej przydatne w rolnictwie
- Lasy w Polsce		- wyjaśnia znaczenie terminu lesistość - wymienia różne rodzaje lasów w Polsce	- omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce	- omawia funkcje lasów - omawia na podstawie mapy polski przestrzenne	- opisuje typy lasów w Polsce	- ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce

				zróżnicowanie lesistości w Polsce		
Dziedzictwo przyrodnicze Polski i jego ochrona		- wymienia formy ochrony przyrody w Polsce - wskazuje parki narodowe na mapie Polski	- podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu - charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce	- ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	- opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski	- podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego - planuje wycieczkę do Parku Narodowego lub rezerwatu przyrody
III. LUDNOŚĆ POLSKI NA TLE EUROPY						
Rozmieszczenie ludności w Polsce	- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach	- wyjaśnia znaczenie terminu gęstość zaludnienia - wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce	- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce - omawia na podstawie mapy przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce	- oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski - opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce	- omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski	- analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce
Zmiany liczby ludności Polski	i umiejętnościach, uniemożliwiająca mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.	- wyjaśnia znaczenie terminów: przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny - wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie	- prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej - omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946 – 2018	- omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce - oblicza współczynnik przyrostu naturalnego - podaje przyczyny przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce	- omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy	- analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego W krajach Europy i Polski

Struktura płci i wieku ludności		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia - odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw - wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia strukturę płci i wieku ludności polski na tle tych struktur wybranych państwach europejskich na podstawie piramidy płci wieku 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego
Przyczyny i skutki migracji		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego - wyjaśnia znaczenie terminu migracje wewnętrzne - wymienia przyczyny migracji wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski - wymienia główne skupiska Polonii - podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce - określa kierunki napływu imigrantów do Polski - porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i wybranych państwach Europy - omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie wybranych województw - oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce - charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie
Zróźnicowanie ludności		<ul style="list-style-type: none"> - wymienia mniejszości narodowe w Polsce - wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje strukturę narodowościową ludności Polski ze strukturą narodowościową ludności w wybranych państwach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce - przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce
IV. MIESZKAŃCY POLSKI -						
Struktura zatrudnienia ludności	- uczeń nie opanował najważniejszych dla	- wyjaśnia znaczenie terminów: struktura	- podaje przyczyny bezrobocia w Polsce	- określa na podstawie danych	- omawia strukturę zatrudnienia według	- analizuje na podstawie dostępnych

	uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania	zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo - odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki - odczytuje z mapy zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce i w Europie	- porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych statystycznych	statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach - porównuje stopa bezrobocia w wybranych krajach europejskich	działów gospodarki w poszczególnych województwach	źródła skutki bezrobocia w Polsce
Wpływ zmian politycznych i gospodarczych na strukturę zatrudnienia	nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta	- wskazuje Łódź i Katowice, jako miasta przemysłowe	- opisuje jak zmieniła się struktura zatrudnienia w miastach przemysłowych, takich jak Łódź i Katowice	- podaje dane statystyczne dotyczące zmian zatrudnienia w aglomeracji łódzkiej i katowickiej	- omawia współczesny wskaźnik bezrobocia w Polsce	- charakteryzuje wpływ pandemii COVID 19 na rynek pracy
Urbanizacja w Polsce i Europie	z udzielonej pomocy w nauce.	- wyjaśnia znaczenie terminów: miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna i aglomeracja policentryczna - wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie - wymienia funkcje miast	- odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy - podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce - podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce	- wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady - charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce - omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce	- wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną - porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy - analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce	- analizuje wielkość miast w Polsce i rozmieszczenie według grup wielkościowych - omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji
Zmiany w strefach podmiejskich		- wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich	- omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich	- omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach	- omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury	- określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na

				podmiejskich Krakowa i Warszawy	demograficznej okolic Krakowa i Warszawy	przykładzie Krakowa i Warszawy
Wpływ migracji na strukturę demograficzną wsi		- wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast	-omawia, dlaczego niektóre wsie w Polsce się wyludniają	- wskazuje gminy o dużym spadku liczby ludności	- wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich	- wskazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich
V. GOSPODARKA POLSKI – ROLNICTWO I PRZEMYSŁ						
Czynniki rozwoju rolnictwa	- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach,	- wymienia funkcje rolnictwa - wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce - wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce	- opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkością gospodarstw rolnych w Polsce	- przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno gospodarczym kraju - charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce	- przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy - omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce	- przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej
Uprawa roślin i chów zwierząt w Polsce	uniemożliwiający mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.	- wyjaśnia znaczenie terminów: plon, zbiór, areal - wymienia główne uprawy w Polsce - wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: chów, pogłowie - wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce	- wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich - przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce	- przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce - wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt	- charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce - porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy - porównuje produkcje zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy	- dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny

			- wymienia główne rejonu warzywnictwa i sadownictwa w Polsce	gospodarskich w Polsce		
Warunki rozwoju gospodarki energetycznej		= wymienia się źródła energii - wymienia typy elektrowni - wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce	- lokalizuje na mapie polski elektrownie ciepłne, wodne i niekonwencjonalne - opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych - podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej	- prezentuje na podstawie danych statystyczną strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy	- omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce - wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii - analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych	- analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję, oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki
Przemiany przemysłu w Polsce		- dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy - wymienia funkcje przemysłu - wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej	- omawia cechy polskiego przemysłu - wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski - omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim	- przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno gospodarczym kraju - opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce	- omawia rozwój przemysłów Polsce po II wojnie światowej - analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu	- wskazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych na przemysł w Polsce
Przemysł zaawansowanych technologii		- wyjaśnia znaczenie terminu przemysł zaawansowanych technologii	- podaje 4 cechy przemysłu zaawansowanych technologii	- wyjaśnia, dlaczego bliskość Politechniki Rzeszowskiej jest ważna dla działalności polskiej Doliny Lotniczej	- opisuje czym wyróżnia się przemysł zaawansowanych technologii W Polsce	- charakteryzuje, co decyduje o sukcesie niektórych przedsiębiorstw z branży zaawansowanych technologii

VI. GOSPODARKA POLSKI – USŁUGI						
Rola usług w gospodarce Polski	- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki	- podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce - wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi polski	- omawia zróżnicowanie usług w Polsce	- przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno gospodarczym kraju	- przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce - ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki	- podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej
Transport i łączność	w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiająca mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta	- wyjaśnia znaczenie terminu komunikacja - wyróżnia rodzaje transportu w Polsce - wskazuje na mapie Polski porty morskie i lotnicze - wyróżnia rodzaje łączności	- omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce - omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce	- charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków - omawia na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych	- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce - określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym polski - prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu - określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym polski	- omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski - podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski
Wpływ sieci transportowej na lokalizację przedsiębiorstw	z udzielonej pomocy w nauce.	- wyjaśnia znaczenie terminów: centra logistyczne, spedycja - wyjaśnia znaczenie terminów: eksport, import, bilans handlu zagranicznego	- omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce	- wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym	- wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych	- identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju
Możliwość rozwoju polskiej gospodarki morskiej		- wymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie	- opisuje na podstawie danych statystycznych wielkość przeładunków	- opisuje strukturę połowów ryb w Polsce - omawia rozwój przemysłu	- określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce	- przedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce

			w polskich portach morskich	stocznioowego w Polsce		
Turystyka nad Bałtykiem i w Małopolsce		- wyjaśnia znaczenie terminów: turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna - wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie - wymienia główne atrakcje turystyczne Bałtyku i Małopolski	- wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego - omawia czynniki rozwoju turystyki - wymienia polskie obiekty znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO i wskazuje je na mapie	- charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO - charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski - wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji Wybrzeża Bałtyku i Małopolski	- ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski - analizuje na podstawie dostępnych źródeł wiedzy wpływ z turystyki w Polsce -m analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie	- ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy - omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszyły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski
VII. WŁASNY REGION I MAŁA OJCZYZNA						
Własne region - środowisko przyrodnicze	- uczeń nie opanował najważniejszych dla ucznia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach	- wyjaśnia znaczenie terminu region - wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski - wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony	- wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu	- charakteryzuje klimat swojego regionu oraz obiekty geograficzne	- omawia występujące w regionie zbiorniki wodne, rzeki	- charakteryzuje żyzność gleb i lesistość regionu
Własny region - mieszkańcy i walory kulturowe	i umiejętnościach, uniemożliwiający mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy	- określa główne cechy demograficzne ludności swojego regionu	- charakteryzuje sieć osadniczą swojego regionu	- wymienia walory kulturowe swojego regionu	- na podstawie dostępnych źródeł odszukuje ciekawe informacje dotyczące swojego regionu	- wykonuje prezentację multimedialną charakteryzującą ludność swojego województwa, jako sieci osadniczej

Własny region - dominujące cechy gospodarki	z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.	- wymienia produkty rolne i przemysłowe wytwarzane w regionie	- omawia z czego słynie region zamieszkania	- charakteryzuje rolnictwo swojego regionu	- charakteryzuje przemysł oraz usługi swojego regionu	- omawia gospodarkę i zagospodarowanie przestrzeni swojego regionu
Wycieczka krajoznawcza po regionie		- przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie	- podaje elementy przygotowań do wycieczki	- wskazuje przedmioty, które należy zabrać na wycieczkę	- wymienia ciekawe miejsca w swoim regionie i je charakteryzuje	- na podstawie dostępnych źródeł planuje ciekawą wycieczkę po najbliższej okolicy
Współpraca zagraniczna regionu		- wskazuje zagraniczne regiony partnerskie współpracujące z władzami regionu w którym mieszka	- omawia strukturę współpracy z zagranicznymi regionami	- podaje cele współpracy zagranicznej	- wskazuje wspólne cechy swojego regionu i miasta partnerskiego	- podaje przykłady współpracy zagranicznej
Mała ojczyzna - moje miejsce na Ziemi		- wyjaśnia znaczenie terminu mała ojczyzna	- określa czym dla niego jest mała ojczyzna	- wskazuje walory swojej małej ojczyzny	- przeprowadza wywiad ze starszymi osobami w miejscowości na temat życia w małej ojczyźnie w dawnych latach	- planuje działania, które mogą przyczynić się do rozwoju małej ojczyzny